

No. 44215

**Latvia
and
Azerbaijan**

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Azerbaijan on the promotion and reciprocal protection of investments. Baku, 3 October 2005

Entry into force: *10 May 2006 by notification, in accordance with article 16*

Authentic texts: *Azerbaijani, English and Latvian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Latvia, 15 August 2007*

**Lettonie
et
Azerbaïdjan**

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Bakou, 3 octobre 2005

Entrée en vigueur : *10 mai 2006 par notification, conformément à l'article 16*

Textes authentiques : *azerbaïdjanais, anglais et letton*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lettonie, 15 août 2007*

[AZERBAIJANI TEXT – TEXTE AZERBAÏDJANAIS]

**Latviya Respublikası Hökuməti və
Azərbaycan Respublikası Hökuməti
arasında**

sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqqında

SAZİŞ

Bundan sonra «Razılığa gələn Tərəflər» adlandırılan, Latviya Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti,

İki ölkənin qarşılıqlı faydası üçün iqtisadi əməkdaşlığın sürətləndirilməsi və bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisindəki sərmayələri üçün bərabər və ədalətli şəraiti saxlamaq niyyətində olaraq,

Bu Saziş əsasında sərmayələrin təşviqi və qorunmasının işgüzar təşəbbüslərin yaranmasına təkan verəcəyini etiraf edərək,

Aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Maddə 1
Təriflər**

Bu Sazişin məqsədi üçün:

1. «Sərmayə» termini - bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində sonuncu Razılığa gələn Tərəfin qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq təsis və ya əldə etdiyi, xüsusi halda aşağıdakılar daxil olmaqla, lakin istisna olmamaqla, əmlakın hər növü deməkdir.

- (a) Daşınar və daşınmaz əmlak və hər hansı əlaqəli mülkiyyət hüquqları, ipotekalar, girov hüquqları, girovlar, lizinqlər, uzufrukt və oxşar hüquqlar
- (b) paylar, səhmlər, istiqrazlar və ya şirkətdə iştirakın digər forması;
- (c) Pul, tələbi və ya sazişə uyğun olaraq iqtisadi dəyərə malik olan, icra etmək hüquqları;

- (d) patentlər, müəlliflik hüquqları, texniki proseslər, ticarət nişanları, sənaye modelləri, firma adları, "nou-hau" və "qudvil" kimi əqli mülkiyyət hüquqları;
- (e) təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, işlənməsi, çıxarılması və ya istismarı üzrə konsessiyalar da daxil olmaqla, qanun, inzibati akt və ya kontrakt əsasında səlahiyyətli hakimiyyət orqanı tərəfindən verilən konsessiyalar.

Əmlakın sərmayə və yenidən sərmayə edilməsi formasında hər hansı dəyişiklik onun sərmayə xarakterinə təsir etmir, bu şərtlə ki belə dəyişiklik ərazisində sərmayə qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin qanun və qaydalarına müvafiq şəkildə həyata keçirilir.

2. «Gəlir» termini - sərmayələrdən əldə edilən məbləğlər və xüsusi halda, lakin istisna olmamaqla, mənfəət, dividendlər, faizlər, royaltilər, kapital artımı və ya sərmayələrə aid bu cür istənilən ödəmələr deməkdir.

Gəlirlərə qarşı ilkin sərmayələrə aid olan eyni rejim tətbiq ediləcəkdir.

3. "Sərmayəçi" termini digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində sərmayə qoyan hər hansı fiziki və hüquqi şəxsi nəzərdə tutur.

(a) Latviya Respublikasına münasibətdə:

- (i) "fiziki Şəxs" dedikdə Latviya vətəndaşları, həmçinin Latviyada daimi yaşayan lakin Latviyanın və digər hər hansı bir dövlətin vətəndaşı olmayan, lakin Latviya Respublikasının qanun və qaydalarına uyğun olaraq, qeyri vətəndaşlıq pasportu əldə etmək hüququ olan şəxs nəzərdə tutulur
- (ii) "hüquqi şəxs" dedikdə Latviya Respublikasının qanun və qaydalarına uyğun olaraq birləşdirilmiş və təsis edilmiş şirkətlər assosiasiyalar və təsisatlar nəzərdə tutulur.

(b) Azərbaycan Respublikasına münasibətdə:

- (i) “hüquqi şəxs” dedikdə Latviya Respublikasının qanun və qaydalarına uyğun olaraq birləşdirilmiş və təsis edilmiş şirkətlər assosiasiyalar və təsisatlar nəzərdə tutulur.
- (ii) “fiziki şəxs” dedikdə Azərbaycan Respublikasının qanun və qaydalarına uyğun olaraq vətəndaşlığa malik şəxsi nəzərdə tutur; və ya

4. «Ərazi» - termini:

a) Latviya Respublikası, üzərində Latviya Respublikası tərəfindən qüvvədə olan milli qanunvericiliyə və beynəlxalq hüquqa müvafiq olaraq və təbii ehtiyatların kəşf edilməsi və istismarı məqsədilə Latviya Respublikasının daxili suları və ərazi dənizi və onun üzərindəki hava məkanı, habelə ərazi dənizindən kənarında yerləşən sahilyanı zonalar, o cümlədən dənizin dibi və yerin təki;

b) Azərbaycan Respublikasına münasibətdə - Xəzər dənizinin müvafiq sektoru da daxil olmaqla, üzərində Azərbaycan Respublikasının öz milli qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq, suveren hüquqlarını və ya yurisdiksiyasını həyata keçirdiyi, Azərbaycan Respublikasının dövlət ərazisi.

Maddə 2

Sərmayələrin Təşviqi və Qorunması

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz qanun və qaydalarına uyğun olaraq digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrini təşviq edəcək, onlar üçün əlverişli şərait yaradacaq və bu cür sərmayə qoyuluşlarına icazə verəcək.

2. Hər bir Razılığa gələn Tərəf hər zaman öz ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə ədalətli və bərabər rejim tətbiq edəcək və tam və daimi müdafiə və təhlükəsizlik təmin edəcəkdir.

3. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlət ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinin idarə edilməsinə, saxlanmasına, istifadəsinə, onlardan faydalanmasına, əldə edilməsinə və ya satışına səbəbsiz, əsassız və ya ayrı-seçkilik yolu ilə qarışmayacaqdır.

Maddə 3

Aşkarlıq

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlət ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə təsir edə biləcək öz qanunlarının, qaydalarının, proseduralarının, inzibati qaydalarının və ümumi hüquqi qərarların, həmçinin qüvvəyə mindikdən sonra beynəlxalq sazişlərin təxirə salınmadan nəşr etdirilməsini və ya başqa yolla ictimaiyyətə çatdırılmasını təmin edəcəkdir.
2. Bu Sazişin heç bir müddəası hər hansı Razılığa gələn Tərəfdən tələb etməyəcək ki o, xüsusi investoqlarla və ya investisiyalarla bağlı məlumat daxil olmaqla məxfi və ya şəxsi xarakterli və açıqlanması məxfiliyin qorunmasına dair qanunlarının pozulmasına və xüsusi investorların ticarət maraqlarına toxunmaya gətirib çıxara bilən məlumatın əldə edilməsinə icazə versin.

Maddə 4

Sərmayələrin rejimi

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri tərəfindən digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində edilmiş sərmayələrə və ya onlarla bağlı gəlirlərə, qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçiləri və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçiləri tərəfindən edilmiş sərmayələrə və gəlirlərə yaratdığı rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə, daha əlverişsiz rejim tətbiq edilməyəcəkdir.

2. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə onların sərmayələrinin idarə edilməsi, saxlanılması, istifadə edilməsi, onlardan faydalanması və ləğv edilməsinə münasibətdə digər Razılığa gələn Tərəfdən, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə yaratdığı rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə, daha əlverişsiz rejim tətbiq edilməyəcəkdir.

Maddə 5

İstisnalar

Bu Sazişin müddəaları aşağıda qeyd edilənlər əsasında bir Razılığa gələn Tərəfin digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə hər hansı rejimdən irəli gələn fayda, imtiyaz və ya güzəştin aid edilməsi öhdəliyi kimi izah olunmayacaqdır:

(a) mövcud və ya gələcəkdə mövcud olacaq sərbəst ticarət zonası, gömrük ittifaqı, ümumi bazar, valyuta ittifaqında iştirak və belə birliklərdə və ya oxşar institutlar çərçivəsində hər hansı beynəlxalq müqaviləyə qoşulma;

(b) tam və ya əsasən vergitutmaya aid olan hər hansı beynəlxalq saziş və ya razılaşma və ya vergitutmaya aid olan hər hansı daxili qanunvericilik, və ya

(c) Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya üzv ola biləcəyi, sərmayələrə aid hər hansı çoxtərəfli konvensiya və ya müqavilə.

Maddə 6

Ekspropriasiya

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələri digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində, ictimai mənafenin tələb etdiyi, ayrışdırılmağa yol vermədən, qanun tələblərinə uyğun olaraq və dərhal, adekvat və səmərəli kompensasiyanın ödənilməsi halları istisna olmaqla, ekspropriasiyaya, milliləşdirməyə və ya, birbaşa və ya dolayısı, ekspropriasiyaya və ya milliləşdirməyə (bundan sonra «ekspropriasiya» adlanır) bərabər təsirə malik olan hər hansı digər tədbirlərə məruz qalmaqacaqlar.

2. Bu cür kompensasiya, ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya ictimaiyyətə məlum olduğundan, hansı daha əvvəldirsə, bilavasitə əvvəlki vaxtda ekspropriasiya edilmiş sərmayənin ədalətli bazar dəyərinə bərabər olacaqdır.

3. Bu cür ədalətli bazar dəyəri sərbəst dönərli valyutada, bu Maddənin 2-ci bəndində göstərilmiş tarixdə bu valyuta üçün mövcud olan bazar mübadilə kursu əsasında ifadə ediləcəkdir. Kompensasiya həmçinin, ekspropriasiya vaxtından real ödəniş vaxtına qədər bu valyuta üçün bazar

əsasında müəyyən edilən kommersiya dərəcəsi üzrə faizi də daxil edəcəkdir.

4. İvestisiyaları ekspropriasiya edilmiş investorların hüququ olacaqdır ki, qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və ya digər səlahiyyətli və müstəqil orqanı onun işinə tezliklə yenidən baxsın və bu Maddədə qeyd edilmiş prinsiplərə müvafiq olaraq investisiyalarının qiymətləndirilməsini təmin etsin.

Maddə 7 **Zərəərə görə kompensasiya**

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə, digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisindəki sərmayələri sonuncu Razılığa gələn Tərəfin ərazisində baş verən müharibə və ya başqa silahlı münaqişə, fəvqəladə vəziyyət, üsyan, qiyam və ya ixtişaş nəticəsində ziyan çəkirə, restitutsiya, əvəz ödəmə, kompensasiya və ya hər hansı başqa ödənişlərə münasibətdə, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə yaratdığı rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirə, az əlverişli olmayan rejim sonuncu Razılığa gələn Tərəf tərəfindən tətbiq ediləcəkdir. Yekun ödəmələr səmərəli şəkildə həyata keçirilməli, sərbəst dönərli valyuta ilə və təxirə salınmadan köçürülməlidir.

2. Bu Maddənin 1-ci bəndinə xələl gətirmədən, bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinə, o, bu bənddə göstərilən hər hansı bir vəziyyətdə, digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində aşağıdakılar nəticəsində ziyan çəkirə:

(a) sonuncu Razılığa gələn Tərəfin silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin və ya onun bir hissəsinin müsadirəsi, və ya

(b) sonuncu Razılığa gələn Tərəfin silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin və ya bir hissəsinin, vəziyyətin zəruriliyi tələb etmədən məhv edilməsi,

dərhal, adekvat və səmərəli restitutsiya və ya kompensasiya tətbiq ediləcəkdir.

Maddə 8 **Köçürmələr**

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf digər öz qanun və qaydalarının subyekti olaraq Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə, sərmayəsi ilə bağlı ödəmələrin öz ərazisinə və ərazisindən sərbəst köçürülməsini təmin edəcək. Belə ödəmələrə xüsusi halda, lakin istisna olmamaqla:
  - (a) sərmayənin saxlanması, inkişaf etdirilməsi və ya artırılması üçün əsas və əlavə məbləğlər;
  - (b) gəlirlər;
  - (c) sərmayənin tam və ya hissəsinin satışı və ya ləğvindən əldə edilən vəsaitlər;
  - (d) royaltilər və lisenziya ödəmələri və ya digər oxşar xərclərin ödənilməsi kimi, sərmayənin fəaliyyətindən yaranan xərclərin ödənilməsi üçün tələb olunan məbləğlər;
  - (e) 6-cı və 7-ci maddələrə uyğun olaraq ödənilməli olan kompensasiya;
  - (f) idarəetmə xərcləri ilə əlaqədar ödəmələr;
  - (g) mübahisənin tənzimlənməsindən ortaya çıxan ödəmələr;
  - (h) borc sazişləri daxil olmaqla, kontraktlarla bağlı ödəmələr;
  - (i) sərmayə ilə bağlı işləyən, xaricdən cəlb olunmuş heyətin xalis gəlirləri və digər mükafatlar daxildir.
2. Bu Maddənin 1-ci bəndində göstərilən köçürmələr heç bir məhdudiyətsiz və ya təxirəsalınmadan, sərbəst dönərli valyutada və köçürmə valyutasının köçürmə günü tətbiq edilən, üstünlük təşkil edən bazar mübadilə məzənnəsi ilə həyata keçiriləcəkdir. Əgər bazar məzənnəsi mövcud deyilsə, tətbiq edilən mübadilə məzənnəsi kimi valyutaların SDR-ə çevrilməsi üçün ən son mübadilə məzənnəsi istifadə ediləcəkdir.

3. Bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərini nəzərə almayaraq Razılığa gələn Tərəf aşağıdakı sahələr üzrə qanunlarını bərabər, ayrı-seçkilik olmadan və vicdanlı əsasda tətbiq edərək köçürməni gecikdirə bilər:

- (a) müflüslük, iflas və ya kreditorların hüquqlarının müdafiəsi;
- (b) qiymətli kağızların, fuçerslərin, opsiyon və ya derivativlərin emissiyası və ya alqı-satqısı
- (c) cinayət və ya cəza hüquq pozuntları
- (d) hüquq mühafizə və maliyyə tənzimləyici orqanlarına yardım məqsədilə zəruri olan hallarda maliyyə hesabatları və ya köçürmələrə aid sənədlərin saxlanması və ya
- (e) məhkəmə və ya inzibati proseslərdə qərar və ya qətnamələrin riayət edilməsinin təmin edilməsi

Maddə 9 Subroqasiya

Bir Razılığa gələn Tərəf və ya onun təyin etdiyi agentlik (qarant) digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində sərmayənin qeyri-kommersiya risklərinə görə verilən zəmanət əsasında ödəmə həyata keçirərsə, qəbul edən Razılığa gələn Tərəf bu sərmayə ilə bağlı bütün hüquqların qaranta verilməsini və bu cür sərmayə nəticəsində iddiaları, və qarantın ilkin sərmayəçinin həcmində bu cür hüquqları həyata keçirmək və bu cür iddialar irəli sürmək hüququna malik olduğunu tanıyacaq.

Maddə 10 Məsləhətləşmələr

Razılığa gələn Tərəflər, onlardan hər birinin müraciəti əsasında, bu Sazişlə əlaqədar hər hansı bir mübahisənin həll edilməsi üçün və ya bu Sazişin yerinə yetirilməsi və ya tətbiq edilməsi ilə bağlı hər hansı bir məsələnin nəzərdən keçirilməsi üçün və ya bu Sazişdən irəli gələ biləcək hər hansı digər problemin öyrənilməsi üçün təxirəsalınmadan məsləhətləşmələr keçirməyə razılaşırlar. Belə məsləhətləşmələr Razılığa

gələn Tərəflər arasında diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşıdırılmış yerdə və vaxtda Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları arasında həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 11

Sərmayəçi və Razılığa gələn Tərəf arasında mübahisələr

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisi və digər Razılığa gələn Tərəf arasında, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin ərazisindəki sərmayə ilə bağlı hər hansı mübahisə, imkan daxilində, dostcasına tənzimlənəcəkdir.

2. Əgər dostcasına tənzimlənməyə dair müraciətin tarixindən üç ay müddətində mübahisə dostcasına tənzimlənə bilinməsə, sözügedən sərmayəçi mübahisəni beynəlxalq arbitraja verə bilər. Sərmayəçi mübahisənin aşağıdakılara verilməsi seçiminə malikdir:

- (a) ərazisində sərmayə qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli məhkəməsinə;
- (b) İnvestisiya Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzin yanında arbitraj, dövlətlər və digər dövlətlərin vətəndaşları arasındakı İnvestisiya Mübahisələrinin Həlli üzrə Konvensiyaya uyğun olaraq təsis olunmuşdur, 1965 il 18 Martda Vaşinqtonda imzalanma üçün açıq elan olunmuşdur (bundan sonra Mərkəz adlanır), hər bir mübahisə edən Razılığa gələn Tərəf və hər bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisi İMHÜBM konvensiyasının üzvü olmasını nəzərdə tutur.
- (c) Əlavə Köməkçi mərkəzinin yanında arbitraja əsasən, mübahisə edən Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri və ya İnvestorun Razılığa gələn Tərəfi İMHÜBM konvensiyasına üzv ola bilərlər; və ya
- (d) əgər mübahisə tərəfləri arasında başqa razılaşma yoxdursa, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj qaydalarına müvafiq olaraq təsis edilmiş ad hoc arbitraj məhkəməsinə,

Razılığa gələn Tərəflər sərmayələrlə bağlı bütün mübahisələrin yuxarıda qeyd edilən məhkəməyə, tribunala və ya alternativ arbitraj proseduralarına verilməsinə öz son razılığını verirlər.

3. Mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri arbitraj prosedurunun və ya arbitraj qərarının yerinə yetirilməsinin hər hansı bir mərhələsində, mübahisədə qarşı tərəf olan sərmayəçinin sığorta vasitəsi ilə onun itkilərinin tam və ya bir hissəsini ödəyən kompensasiya alınmasına etiraz edə bilməz.

4. Bu qərar mübahisə tərəfləri üçün son və məcburi olacaq və milli qanunvericiliyə uyğun yerinə yetiriləcəkdir.

Maddə 12

Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr

1. Əgər mümkün olarsa, bu Sazişin təfsiri və tətbiqi ilə bağlı Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr diplomatik kanallar vasitəsilə tənzimlənəcəkdir.

2. Əgər mübahisə hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin belə danışıqların aparılması haqqında müraciət etdiyi tarixdən etibarən altı ay ərzində bu cür həll edilə bilinməsə, o hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin müraciəti əsasında Arbitraj Məhkəməsinə verilə bilər.

3. Bu cür Arbitraj Məhkəməsi hər bir fərdi iş üçün aşağıdakı yolla təsis olunacaqdır. Arbitraj haqqında müraciətin alındığı tarixdən etibarən iki ay ərzində hər bir Razılığa gələn Tərəf Məhkəmənin bir üzvünü təyin edəcəkdir. Sonra bu iki üzv hər iki Razılığa gələn Tərəfin razılığı əsasında Məhkəmənin Sədri kimi təyin olunacaq üçüncü dövlətin vətəndaşını seçəcəklər. Sədr digər iki üzvlərin təyin olunduğu vaxtdan sonra dörd ay ərzində təyin olunacaqdır.

4. Əgər bu Maddənin 3-cü bəndində göstərilən müddətlər ərzində lazımi təyinatlar həyata keçirilməzsə, hər hansı digər razılığın olmadığı təqdirdə, hər hansı bir Razılığa gələn Tərəf Beynəlxalq Məhkəmənin Sədrini hər hansı zəruri təyinatların həyata keçirilməsinə dəvət edə bilər. Əgər Sədr hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşıdırsa və ya hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyanı yerinə yetirə bilməzsə, Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin vətəndaşı olmayan və bu funksiyanı yerinə yetirə biləcək Beynəlxalq Məhkəmənin rütbəcə sonra gələn üzvü zəruri təyinatların həyata keçirilməsinə dəvət ediləcəkdir.

5. Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edəcəkdir. Məhkəmənin qərarları hər iki Razılığa gələn Tərəf üçün son və məcburi olacaqdır. Hər bir Razılığa gələn Tərəf özünün təyin etdiyi üzvünün və özünün məhkəmə prosesində təmsil edilməsi ilə bağlı xərclərini ödəyəcəkdir. Hər iki Razılığa gələn Tərəf Sədrin xərcini, həmçinin digər ümumi xərcləri bərabər hissədə öz üzərinə götürəcəkdir. Bütün digər hallarda Arbitraj Məhkəməsi özünün prosedur qaydalarını müəyyən edəcəkdir.

Maddə 13 **Digər qaydaların tətbiqi**

Əgər, bu Sazişə əlavə olaraq, hər hansı Razılığa gələn Tərəfin hüququnun müddəaları və ya Razılığa gələn Tərəflər arasında beynəlxalq hüquq əsasında mövcud olan və ya gələcəkdə qəbul ediləcək öhdəliklər digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri tərəfindən edilmiş sərmayələri üçün bu Sazişlə təmin edilən rejimdən daha əlverişli rejimin verilməsi haqqında ümumi və ya xüsusi qayda müəyyən edərsə, həmin müddəalar, onların sərmayəçi üçün daha əlverişli olan dərəcədə, bu Sazişə nisbətən üstünlük təşkil edəcəkdir.

Maddə 14 **Sazişin tətbiqi**

Bu Saziş onun qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan, həmçinin sonra təsis ediləcək və ya əldə ediləcək sərmayələrə münasibətdə tətbiq ediləcək, lakin bu Sazişin qüvvəyə mindiyi tarixdən əvvəl sərmayələrlə əlaqədar meydana çıxmış mübahisələrə aid edilməyəcəkdir.

Maddə 15 **Umümi istisnalar.**

1. Bu sazişin heç bir müddəası Razılığa gələn Tərəfin muharibə və ya silahlı munaqişəyə ya beynəlxalq münasibətlərdə digər fəvqəladə vəziyyət zamanı öz təhlükəsizlik maraqlarının qorunması üçün zəruri tədbirin görməsinin qarşısını alması kimi təfsir edilmir.
2. Əgər bu cür tədbirlər məcburi tərzdə və ya ədalətsizlik şəraitində həyata keçilmirsə, və ya beynəlxalq ticarət və ya investisiya üzərində gizli məhduiyyətin qoyulması tərkibini daşıdırsa, bu sazişin heç bir müddəası Razılığa gələn Tərəfin tədbirlər o

cümlədən, ətraf mühitin mühafizəsi tədbilərinin görməsinin qarşısının alması kimi təfsir edilmir:

(a) ictimai qaydanın qorunmasının zəruriliyi üçün;

(b) insan, fauna və flora həyatının və ya sağlamlığının qorunmasının zəruriliyi üçün;

3. Bu maddənin müddəaları maddə 6, Maddə 7 və bu sazişin 8-ci maddəsinin 1-ci (e) bəndinə tətbiq olunmayacaq.

Maddə 16

Qüvvəyə minmə, Qüvvədə qalma və Qüvvədən düşmə

1. Razılığa gələn Tərəflər bu Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri dövlətdaxili proseduraların yerinə yetirilməsi barədə bir-birinə məlumat verəcəklər. Saziş, sonuncu bildirişin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdən sonra otuzuncu gündə qüvvəyə minəcəkdir.

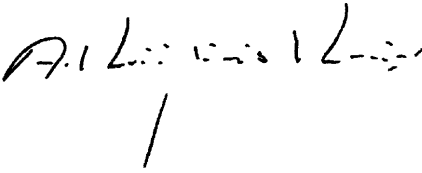
2. Bu Saziş on il müddətində qüvvədə qalacaqdır və hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin digərinə on iki ay ərzində Sazişin ləğv edilməsi barədə niyyəti haqqında yazılı surətdə məlumat verməzsə, bundan sonra o, eyni şərtlər əsasında qüvvədə qalacaqdır.

3. Bu Sazişin ləğv edilməsi vaxtından əvvəl qoyulmuş sərmayələrə münasibətdə onunun 1-15-ci Maddələrinin müddəaları bu sərmayələrin icrasının sona çatmasına qədər qüvvədə qalacaqdır.

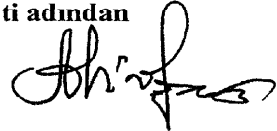
BUNUN TƏSDİQİ OLARAQ, bunun üçün lazımi surətdə səlahiyyətlər almış, aşağıda imza etmiş təmsilçilər, hazırkı Sazişi imzaladılar.

Baki şəhərində " 3 " oktyabr 2005-ci il tarixində, hər biri latış, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Təfsirdə hər hansı fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ingilis dilində olan mətn üstünlük təşkil edəcəkdir.

Latviya Respublikası
Hökuməti adından

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
LATVIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAI-
JAN ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF IN-
VESTMENTS

The Government of the Republic of Latvia and the Government of the Republic of Azerbaijan, hereinafter referred to as the “Contracting Parties”,

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both countries and to maintain fair and equitable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that the promotion and protection of investments on the basis of this Agreement will stimulate business initiatives,

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term “investment” means every kind of asset established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party including, in particular, though not exclusively:

- (a) movable and immovable property and any related property rights, such as mortgages, liens, pledges, leases, usufruct and similar rights;
- (b) shares, stocks, debentures and any other form of participation in a company;
- (c) money, claims to money or to any performance under contract having an economic value;
- (d) intellectual property rights, such as patents, copyrights, technical processes, trade marks, industrial designs, business names, know-how and goodwill; and
- (e) concessions conferred by law, by administrative act or under a contract by a competent authority, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments provided that such alteration is in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made.

2. The term “returns” means the amounts yielded by investments and in particular, though not exclusively, shall include profits, dividends, interests, royalties, capital gains or any payments in kind related to an investment.

Returns shall enjoy the same treatment as the original investment.

3. The term “investor” shall mean any natural or legal person who invests in the territory of the other Contracting Party.

- (a) In respect of the Republic of Latvia:
- (i) “natural person” means citizens of Latvia as well as persons permanently residing in Latvia who are not citizens of Latvia or any other state but who are entitled, under the laws and regulations of the Republic of Latvia, to receive a non-citizen’s passport;
  - (ii) “legal person” means companies, associations and establishments, which are incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Republic of Latvia.
- (b) In respect of the Republic of Azerbaijan:
- (i) “natural person” means persons possessing the nationality of the Republic of Azerbaijan in accordance with its laws; or
  - (ii) “legal person” means companies, associations and establishments, which are incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Republic of Azerbaijan.

4. The term “territory” means in respect to:

(a) the Republic of Latvia, the land territory, internal waters and territorial sea of the Republic of Latvia and the airspace above it, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which the Republic of Latvia exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas;

(b) the Republic of Azerbaijan, the State territory of the Republic of Azerbaijan, including the respective Caspian Sea Sector, over which the Republic of Azerbaijan exercises, in accordance with its national legislation and international law, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2. Promotion and protection of investments

1. Each Contracting Party shall in accordance with its laws and regulations promote, create favourable conditions for investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments.

2. Each Contracting Party shall at all times accord in its territory to investments of investors of the other Contracting Party fair and equitable treatment and full and constant protection and security.

3. Each Contracting Party shall not impair by unreasonable, arbitrary or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, acquisition or disposal of investments in its territory of investors of the other Contracting Party.

Article 3. Transparency

1. Each Contracting Party shall ensure that its laws, regulations, procedures, administrative rulings and judicial decisions of general application, as well as international agreements after their entry into force, which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in its territory, are promptly published, or otherwise made publicly available.

2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Article 4. Treatment of investments

1. Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, or returns related thereto, shall not be accorded treatment less favourable than the host Contracting Party accords to the investments and returns made by its own investors or by investors of any third State, whichever is the most favourable to the investor.

2. Investors of one Contracting Party shall not be accorded by the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, treatment less favourable than the latter Contracting Party accords its own investors or investors of any third State, whichever is the most favourable to the investor.

Article 5. Exceptions

The provision of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege by virtue of:

(a) any membership in existing or future free trade area, customs union, common market, monetary union and any international agreement resulting in such unions or similar institutions;

(b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation, or any domestic legislation relating to taxation; or

(c) any multilateral convention or treaty relating to investments, of which one of the Contracting Parties is or May become a party.

Article 6. Expropriation

1. Investments by investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalized or subjected to any other measures having the effect, either directly or indirectly, equivalent to expropriation or nationalization (hereinafter referred to as “expropriation”) except for a public interest, on a non-discriminatory basis, under due process of law and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the fair market value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation was taken or became public knowledge, whichever is earlier.

3. Such fair market value shall be expressed in a freely convertible currency on the basis of the market rate of exchange existing for that currency at the moment referred to in paragraph 2 of this Article. Compensation shall also include interest at a commercial

rate established on a market basis for the currency in question from the date of expropriation until the date of actual payment.

4. The investor whose investments are expropriated, shall have the right to prompt review by a judicial or other competent and independent authority of the host Contracting Party of its case and of valuation of its investments in accordance with the principles set out in this Article.

Article 7. Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is the most favourable to the investor. Resulting payments shall be effectively realizable, freely convertible and immediately transferable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, an investor of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffers a loss in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of its investment or part thereof by the latter's armed forces or authorities, or

(b) destruction of its investment or part thereof by the latter's armed forces or authorities, which was not required by the necessity of situation,

shall be accorded prompt, adequate and effective restitution or compensation.

Article 8. Transfers

1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, ensure to investors of the other Contracting Party the free transfer, into and out of its territory, of payments in connection with an investment. Such payments shall include in particular, though not exclusively:

(a) the principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment;

(b) returns;

(c) proceeds obtained from the total or partial sale or disposal of an investment;

(d) the amounts required for payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as payment of royalties and license fees or other similar expenses;

(e) compensation payable pursuant to Articles 6 and 7;

(f) payments in respect of management fees;

(g) payments arising out of the settlement of a dispute;

(h) payments in connection with contracts, including loan agreements;

(i) net earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad working in connection with an investment.

2. Transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made without any restriction or delay, in a freely convertible currency and at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer in the currency to be transferred. If a market rate is unavailable the applicable rate of exchange shall be the most recent rate of exchange for conversion of currencies into Special Drawing Rights.

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2 of this Article, a Contracting Party May delay a transfer through the equitable, non-discriminatory and good faith application of its laws relating to:

- (a) bankruptcy, insolvency, or the protection of the rights of creditors;
- (b) issuing, trading, or dealing in securities, futures, options, or derivatives;
- (c) criminal or penal offenses;
- (d) financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities; or
- (e) ensuring compliance with orders or judgements in judicial or administrative proceedings.

Article 9. Subrogation

Where a Contracting Party or its designated agency (guarantor) makes a payment under a guarantee it has accorded in respect of non-commercial risks of an investment in the territory of the other Contracting Party, the host Contracting Party shall recognize the assignment to the guarantor of all the rights and claims resulting from such an investment, and shall recognize that the guarantor is entitled to exercise such rights and enforce such claims to the same extent as the original investor.

Article 10. Consultations

The Contracting Parties agree to consult promptly, on the request of either, to resolve any dispute in connection with this Agreement, or to review any matter relating to the implementation or application of this Agreement or to study any other issue that May arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties at a place and at a time agreed upon by the Contracting Parties through diplomatic channels.

Article 11. Disputes between an investor and a contracting party

1. Any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party concerning an investment in the territory of the latter Contracting Party shall, if possible, be settled amicably.

2. If the dispute has not been settled amicably within three months from the date of request for amicable settlement, the investor concerned May submit the dispute to international arbitration. The investor has the choice of submitting the case either to:

- (a) the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made;

(b) arbitration under the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the “Centre”), provided that both the disputing Contracting Party and the Contracting Party of the investor are parties to the ICSD Convention; or

(c) arbitration under the Additional Facility of the Centre, provided that either the disputing Contracting Party or the Contracting Party of the investor is a party to the IC-SID Convention; or

(d) an ad hoc arbitration tribunal, which unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

The Contracting Parties give their irrevocable consent in respect of the fact, that all disputes relating to investments are submitted to the above mentioned court, tribunal or alternative arbitration procedures.

3. Neither of the Contracting Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the opposing party of the dispute, had received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.

4. Such award shall be final and binding for the parties to the dispute and shall be executed according to the national legislation.

Article 12. Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six months, following the date on which such negotiations were requested by either Contracting Party, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four months from the date of appointment of the other two members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party or is not otherwise prevented from discharging the said function, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. The decisions of the Tribunal shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs of the member appointed by that Contracting Party and of its representation at the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the cost of the Chairman, as well as other common costs. In all other respects, the Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 13. Application of other rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments made by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such provisions shall, to the extent that they are more favourable to the investor, prevail over this Agreement.

Article 14. Application of the Agreement

This Agreement shall apply to investments existing at the time of entry into force of this Agreement as well as those established or acquired thereafter, but shall not apply to disputes concerning an investment, which arose before its entry into force.

Article 15. General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed as preventing a Contracting Party from taking any action necessary for the protection of its essential security interests in time of war or armed conflict, or other emergency in international relations.

2. Provided that such measures are not applied in an arbitrary or unjustifiable manner, or do not constitute a disguised restriction on international trade or investment, nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining measures, including environmental measures:

- (a) necessary for the maintenance of public order;
- (b) necessary to protect human, animal or plant life or health.

3. The provisions of this Article shall not apply to Article 6, Article 7 and paragraph 1(e) of Article 8 of this Agreement.

Article 16. Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other when the internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification through diplomatic channels.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve months.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement the provisions of Articles 1 to 15 shall remain in force till the completion of executing these investments.

In witness whereof, the undersigned representatives, duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

Done at Baku on 3 October 2005, in two originals each in the Latvian, Azerbaijani and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Latvia:

ARTURS KRIŠJĀNIS KARIŅŠ
Minister of Economics

For the Government of the Republic of Azerbaijan:

FARKHAD ALIYEV
Minister of Economic Development

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

**LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS UN
AZERBAIDŽĀNAS REPUBLIKAS VALDĪBAS
LĪGUMS
PAR IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANU
UN SAVSTARPĒJU AIZSARDZĪBU**

Latvijas Republikas valdība un Azerbaidžānas Republikas valdība, turpmāk tekstā "Līgumslēdzējas puses",

VĒLOTIES intensificēt abpusēji izdevīgu ekonomisko sadarbību starp abām valstīm un saglabāt godīgus un vienlīdzīgus apstākļus vienas Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem otras Līgumslēdzējas puses teritorijā,

ATZĪSTOT, ka ieguldījumu veicināšana un aizsardzība šī Līguma ietvaros stimulēs darbību iniciatīvu,

IR VIENOJUŠĀS PAR SEKOJOŠO:

**1. pants
Definīcijas**

Šī Līguma mērķim:

1. Termiņš "ieguldījums" nozīmē visu veidu aktīvus, ko vienas Līgumslēdzējas puses ieguldītāji iegulda vai iegūst otras Līgumslēdzējas puses teritorijā saskaņā ar pēdējās Līgumslēdzējas puses likumiem un normatīviem aktiem, cita starpā, taču ne tikai, ietver:

- (a) kustamu un nekustamu īpašumu un jebkuras saistītās īpašuma tiesības, tādas kā hipotēkas, aizturējuma tiesības, ķīlas tiesības, nomas tiesības, lietojuma un līdzīgas tiesības;
- (b) pajas, akcijas, parādzīmes un jebkura cita veida dalības formu kapitālsabiedrībā;
- (c) naudu, prasības par naudas piedziņu vai jebkuru citu izpildījumu komerciāla līguma ietvaros, kam ir ekonomiska vērtība;
- (d) intelektuālā īpašuma tiesības, tādas kā patentus, autortiesības, tehniskus procesus, preču zīmes, dizainparaugus, tirdzniecības nosaukumus, nepatentētās praktiskās zināšanas ("know-how") un uzņēmējdarbības prestižu ("good-will"); un
- (e) darbību priekšrocības, kas piešķirtas saskaņā ar likumu, administratīvu aktu vai atbildīgās iestādes komerciālu līgumu, ieskaitot priekšrocības dabas resursu meklēšanai, attīstīšanai, iegūšanai vai izmantošanai.

Jebkuras izmaiņas formā kādā aktīvi ir ieguldīti vai reinvestēti neietekmē to kā ieguldījumu raksturu, ja šādas izmaiņas ir veiktas saskaņā ar tās Līgumslēdzējas puses likumiem un normatīvajiem aktiem, kuras teritorijā ieguldījums ir veikts.

2. Termins "ienākumi" nozīmē līdzekļus, kas iegūti realizējot ieguldījumus un cita starpā, taču ne tikai, ietver peļņu, dividendes, procentu ieņēmumus, autoratlīdzību, ienākumus no kapitāla pieauguma vai jebkurus ar ieguldījumu saistītus maksājumus.

Ienākumiem tiek piemērots tāds pats režīms kā sākotnējiem ieguldījumiem.

3. Termins "ieguldītājs" nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas veic ieguldījumus otras Līgumslēdzējas puses teritorijā.

(a) attiecībā uz Latvijas Republiku:

- (i) "fiziska persona" nozīmē Latvijas pilsoņus, kā arī tās personas, kuras pastāvīgi uzturas Latvijā, kurām nav Latvijas vai citas valsts pilsonības, bet kurām saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un normatīvajiem aktiem ir tiesības saņemt nepilsoņa pasi;
- (ii) "juridiska persona" nozīmē uzņēmumus, apvienības un nodibinājumus, kas ir reģistrēti vai izveidoti saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un normatīvajiem aktiem.

(b) attiecībā uz Azerbaidžānas Republiku:

- (i) "fiziska persona" nozīmē personas, kurām ir Azerbaidžānas Republikas pilsonība saskaņā ar tās likumiem;
- (ii) "juridiska persona" nozīmē uzņēmumus, apvienības un nodibinājumus, kas ir reģistrēti vai izveidoti saskaņā ar Azerbaidžānas Republikas likumiem un normatīvajiem aktiem.

4. Termins "teritorija" nozīmē attiecībā uz:

- (a) Latvijas Republiku, Latvijas Republikas sauszemes teritoriju, iekšējos un teritoriālos ūdeņus un gaisa telpu virs tām, kā arī piegulošās piejūras teritorijas, ieskaitot jūras gultni, zemaugšni, kur Latvijas Republika realizē savas suverēnās tiesības vai jurisdikciju šādās teritorijās dabas resursu izpētes un ekspluatēšanas nolūkos, saskaņā ar nacionālo likumdošanu un starptautiskajām tiesībām.
- (b) Azerbaidžānas Republiku, Azerbaidžānas Republikas valsts teritoriju, ieskaitot attiecīgo Kaspijas jūras reģionu, kurā Azerbaidžānas Republika saskaņā ar tās nacionālo likumdošanu un starptautiskajām tiesībām, realizē suverēnās tiesības vai jurisdikciju.

2. pants

Ieguldījumu veicināšana un aizsardzība

1. Katra Līgumslēdzēja puse saskaņā ar tās likumiem un normatīvajiem aktiem sekmē, rada labvēlīgus nosacījumus otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem un pieņem šādus ieguldījumus.

2. Katra Līgumslēdzēja puse savā teritorijā otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem visos laikos piemēro godīgu un taisnīgu režīmu un pilnu un pastāvīgu aizsardzību un drošību.

3. Katra Līgumslēdzēja puse savā teritorijā pret otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem attiecībā uz viņu ieguldījumu pārvaldību, uzturēšanu, izmantošanu, labumu iegūšanu vai realizāciju neveic nepamatotus, patvaļīgus vai diskriminējošus pasākumus.

3.pants Atklātība

1. Katra Līgumslēdzēja puse nodrošina, ka tās vispārēji piemērojamie likumi, normatīvie akti, procesuālā prakse, administratīvā prakse un tiesu nolēmumi, kā arī starptautiskie līgumi pēc to stāšanās spēkā, kas var ietekmēt otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumus tās teritorijā, tiek nekavējoties publicēti, vai savādāk kļūst publiski pieejami.

2. Šis Līgums neuzliek par pienākumu Līgumslēdzējai pusei sniegt vai nodrošināt pieeju jebkādai konfidencialai informācijai vai ar īpašuma tiesībām saistītai informācijai, ieskaitot informāciju, kas attiecas uz atsevišķiem ieguldītājiem un to ieguldījumiem, kuras atklāšana var kavēt likuma izpildi vai kas ir pretrunā ar likumiem, kas aizsargā konfidencialitāti vai var kaitēt likumīgām konkrētā ieguldītāja komercinteresēm.

4. pants Ieguldījumu režīms

1. Vienas Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem vai saistītajiem ienākumiem otras Līgumslēdzējas puses teritorijā netiek piemērots režīms, kas ir mazāk labvēlīgs kā tas, ko ieguldījumu uzņemošā Līgumslēdzēja puse piemēro saviem ieguldītāju vai jebkuras trešās valsts ieguldītāju ieguldījumiem vai ienākumiem, atkarībā no tā, kurš ir labvēlīgāks.

2. Vienas Līgumslēdzējas puse ieguldītājiem attiecībā uz viņu ieguldījumu pārvaldību, uzturēšanu, izmantošanu, labumu iegūšanu vai pārdošanu otra Līgumslēdzēja puse nepiemēro režīmu, kas ir mazāk labvēlīgs kā tas, ko pēdējā Līgumslēdzēja puse piemēro saviem ieguldītājiem vai jebkuras trešās valsts ieguldītājiem, atkarībā no tā, kurš ir labvēlīgāks.

5.pants Atbrīvojumi

Šī Līguma noteikumi nav iztulkojami tā, lai uzliktu vienai Līgumslēdzējai pusei par pienākumu attiecināt uz otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem jebkura režīma priekšrocības, atvieglojumus vai privilēģijas, kas izriet no:

- (a) jebkuras daļības esošā vai nākotnes brīvās tirdzniecības zonā, muitas ūnijā, kopējā tirgū, monetārajā savienībā un jebkurā starptautiskā līgumā, ar kuriem šādas ūnijas vai līdzīgas apvienības ir izveidotas;

- (b) jebkura starptautiskā līguma vai vienošanās, kas pilnībā vai lielākoties attiecas uz nodokļu uzlikšanu, vai nacionālās likumdošanas, kas attiecas uz nodokļu uzlikšanu, vai
- (c) jebkuras daudzpusējās konvencijas vai līguma, kas attiecas uz ieguldījumiem, kuras dalībnieks ir vai var kļūt viena no Līgumslēdzējām pusēm.

6.pants Ekspropriācija

1. Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumi otras Līgumslēdzējas puses teritorijā netiek ekspropriēti, nacionalizēti vai pakļauti jebkādiem citiem pasākumiem ar nacionalizācijai vai ekspropriācijai līdzvērtīgu, tiešu vai netiešu, efektu (turpmāk tekstā – “ekspropriācija”), izņemot gadījumus, kad tā tiek veikta sabiedrisko mērķu nolūkos, nediskriminējošā veidā, saskaņā ar likumos noteikto procedūru un saņemot tūlītēju, atbilstošu un efektīvu kompensāciju.
2. Šāda kompensācija balstās uz ekspropriētā ieguldījuma taisnīgu tirgus vērtību tieši pirms ekspropriācijas vai pirms tam, kad par to kļūva publiski zināms, atkarībā no tā, kas notiek agrāk.
3. Šāda taisnīga tirgus vērtība tiek aprēķināta brīvi konvertējamā valūtā, par pamatu ņemot tirgus apmaiņas kursu tai valūtai šī panta 2.daļā minētajā brīdī. Kompensācija ietver arī komerciālo procentu likmi, kas tiek aprēķināta no maksājuma tirgus vērtības valūtā, sākot no ekspropriācijas brīža līdz maksājuma brīdim.
4. Ieguldītājam, kura ieguldījumi ir ekspropriēti, ir tiesības uz tūlītēju lietas izskatīšanu ieguldījumu uzņemošās Līgumslēdzējas puses tiesas iestādē vai citā kompetentā un neatkarīgā iestādē un ieguldījumu novērtēšanu saskaņā ar šī panta noteikumiem.

7. pants Atbildība par zaudējumiem

1. Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem, kuru ieguldījumi cieš zaudējumus dēļ kara vai cita bruņota konflikta, ārkārtas stāvokļa, sacelšanās vai dumpja otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, pēdējā Līgumslēdzēja puse piemēro restitūcijas, atlīdzināšanas, kompensācijas vai citu izlīguma režīmu, kas nav nelabvēlīgāks kā režīms, ko pēdējā Līgumslēdzēja puse piemēro pašu ieguldītājiem vai jebkuras trešās valsts ieguldītājiem, atkarībā no tā, kurš no šiem režīmiem ir labvēlīgāks ieguldītājam. Izrietošie maksājumi ir pilnībā realizējami, brīvi konvertējami un nekavējoties pārvedami.
2. Nekādi neierobežojot šī panta 1.daļu, Līgumslēdzējas puses ieguldītājam, kuram otras Līgumslēdzējas puses teritorijā kādā no tajā daļā minētajiem gadījumiem ir nodarīti zaudējumi, kuru cēlonis ir:
  - (a) pēdējās Līgumslēdzējas puses bruņoto spēku vai iestāžu veiktā viņa ieguldījumu vai to daļas konfiskācija, vai

- (b) pēdējās Līgumslēdzējas puses bruņoto spēku vai iestāžu veiktā viņa ieguldījumu vai to daļas iznīcināšana, kas nav notikusi apstākļu nepieciešamības dēļ,

tiek piešķirta tūlītējā, atbilstoša un efektīva restitūcija vai kompensācija.

8. pants Pārvedumi

1. Katra Līgumslēdzēja puse saskaņā ar tās likumiem un normatīvajiem aktiem nodrošina otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem ar ieguldījumiem saistīto maksājumu brīvu pārvedumu uz savu teritoriju un no tās. Šādi maksājumi cita starpā, taču ne tikai, ietver:

- (a) sākumkapitālu un papildus summas, lai saglabātu attīstītu vai palielinātu ieguldījumus;
- (b) ienākumus;
- (c) ieņēmumus no ieguldījuma pilnīgas vai daļējas pārdošanas vai realizācijas;
- (d) līdzekļus, kas nepieciešami izdevumu segšanai, kas izriet no darbībām ar ieguldījumiem, tādi kā autoratlīdzības un licences nodevu maksājumi.
- (e) kompensāciju, kas izmaksājama saskaņā ar 6. un 7. pantu;
- (f) pārvaldes maksājumus;
- (g) maksājumus, kas rodas saistībā ar strīdu izšķiršanu;
- (h) maksājumus saistībā ar komerciāliem līgumiem, ieskaitot aizdevuma līgumiem;
- (i) algu un cita veida atlīdzību personālam, kas ir iesaistīts no ārzemēm un kas strādā saistībā ar ieguldījumu.

2. Šī panta 1. daļā minētie pārvedumi tiek veikti bez ierobežojumiem un kavēšanās, brīvi konvertējamā valūtā un saskaņā ar prevalējošo tirgus apmaiņas kursu pārveduma dienā tajā valūtā, kurā tiek veikts pārvedums. Gadījumā, ja tirgus apmaiņas kurss nav pieejams, piemērojamais apmaiņas kurss ir pēdējais apmaiņas kurss, kas ticis piemērots valūtu pārvēršanai, piesaistot tās Speciālo aizņēmumu tiesību (SDR) valūtu grozam.

3. Neskatoties uz šī panta 1. un 2. daļu, Līgumslēdzēja puse var ierobežot pārvedumu, vienlīdzīgi, nediskriminējoši un labticībā pielietojot tās likumus attiecībā uz:

- (a) bankrotu, maksātnespēju vai kreditoru tiesību aizsardzību;
- (b) vērtspapīru, nākotnes līgumu (futures), iespēju (options) vai atvasināto finanšu instrumentu (derivatives) izlaišanu, tirdzniecību vai darbību ar tiem;
- (c) krimināliem vai sodāmiem pārkāpumiem;

- (d) finanšu ziņojumiem vai reģistrācijas kārtošanu par pārvedumiem, kad nepieciešams nodrošināt likumu piemērošanu vai sadarboties ar finanšu regulējošām iestādēm; vai
- (e) tiesas vai administratīvos procesos pieņemto lēmumu un spriedumu izpildes nodrošināšanu.

9. pants **Tiesību pārņemšana**

Ja kāda Līgumslēdzēja puse vai tās nozīmētā aģentūra (garantētājs) veic maksājumu saviem ieguldītājiem saskaņā ar garantijām, ko tā ir piešķirusi attiecībā uz ieguldījuma nekomerciāliem riskiem otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, ieguldījumu uzņemošā Līgumslēdzēja puse atzīst ar šāda ieguldījuma saistīto tiesību vai prasību nodošanu garantētājam, un atzīst, ka garantētājs ir tiesīgs realizēt šādas tiesības un prasības tādā pašā apjomā kā ieguldītājs.

10. pants **Konsultācijas**

Līgumslēdzējas puses piekrīt veikt tūlītējas konsultācijas pēc jebkuras no Līgumslēdzējas puses pieprasījuma, lai risinātu jebkuru strīdu saistībā ar šo Līgumu, vai pārskatītu jebkurus jautājumus saistībā ar šī Līguma ieviešanu un piemērošanu vai analizētu jebkurus citus jautājumus, kas var rasties no šī Līguma. Šādas konsultācijas tiek rīkotas starp Līgumslēdzēju pušu kompetentām iestādēm vietā un laikā, kas ir saskaņoti starp Līgumslēdzējām pusēm caur diplomātiskiem kanāliem.

11. pants **Strīdi starp ieguldītāju un Līgumslēdzēju pusi**

1. Jebkurš strīds starp Līgumslēdzējas puses ieguldītāju un otru Līgumslēdzēju pusi, kas ir saistīts ar ieguldījumu pēdējās Līgumslēdzējas puses teritorijā, ja iespējams, tiek risināts draudzīgā veidā.

2. Ja strīds netiek izšķirts draudzīgā veidā trīs mēnešu laikā pēc pieprasījuma strīdu izšķirt draudzīgā veidā, iesaistītais ieguldītājs var iesniegt strīdu starptautiskajā šķīrējtiesā. Ieguldītājam ir izvēle iesniegt lietu:

- (a) Līgumslēdzējas puses, kuras teritorijā ieguldījums ir veikts, kompetentā tiesā; vai
- (b) Starptautiskajā Ieguldījumu strīdu izšķiršanas centra (ICSID) šķīrējtiesā, kas izveidota ar Konvenciju par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu fiziskajām un juridiskajām personām, kas atvērta parakstīšanai 1965. gada 18. martā Vašingtonā (turpmāk - "Centrs"), ja strīdā iesaistītā Līgumslēdzēja puse un ieguldītāja Līgumslēdzēja puse ir šīs Konvencijas dalībvalstis; vai
- (c) Centra papildus institūcijas šķīrējtiesā, ja vai nu strīdā iesaistītā Līgumslēdzēja puse vai ieguldītāja Līgumslēdzēja puse ir pievienojusies šai Konvencijai;

- (d) speciālā šķīrējtiesā, kas, ja abas Līgumslēdzējas puses nav vienojušas savādāk, nodibināta saskaņā ar Apvienotās Nāciju organizācijas starptautisko tirdzniecības likumu komisijas (UNCITRAL) šķīrējtiesas noteikumiem.

Līgumslēdzējas puses sniedz neatgriezenisku piekrišanu attiecībā uz faktu, ka visi ar ieguldījumiem saistītie strīdi tiek iesniegti augstāk minētajā tiesā, šķīrējtiesā vai alternatīvās šķīrējtiesas procedūrās.

3. Neviena Līgumslēdzēja puse, kas ir iesaistīta strīdā, šķīrējtiesas procesa laikā vai pēc šķīrējtiesas sprieduma pasludināšanas nevar izvirzīt iebildumus, kas ir balstīti uz faktu, ka strīdā iesaistītais ieguldītājs ir saņēmis pilnīgu vai daļēju atlīdzību par zaudējumiem saskaņā ar apdrošināšanu.

4. Šāds spriedums ir galīgs un saistošs abām pusēm un tiek izpildīts saskaņā ar nacionālo likumdošanu.

12. pants

Strīdi starp Līgumslēdzējām pusēm

1. Strīdus Līgumslēdzēju pušu starpā par šī Līguma iztulkošanu un piemērošanu, cik vien tas iespējams, izšķir konsultāciju ceļā, izmantojot diplomātiskos kanālus.

2. Ja strīdu tādējādi nevar izšķirt sešu mēnešu laikā no datumam, kurā kāda no Līgumslēdzējām pusēm lūdzta veikt šādas sarunas, pēc jebkuras no Līgumslēdzējas puses lūguma tiek iesniegts šķīrējtiesā.

3. Šādu šķīrējtiesu katram atsevišķam gadījumam izveido sekojošā veidā. Divu mēnešu laikā pēc šķīrējtiesas lūguma saņemšanas, katra Līgumslēdzēja puse ieceļ vienu šķīrējtiesnesi. Tad šie divi šķīrējtiesneši izvēlas kādu trešās valsts pilsoni, kuru pēc Līgumslēdzēju pušu vienošanās ieceļ par šķīrējtiesas priekšsēdētāju. Priekšsēdētāju ieceļ četru mēnešu laikā pēc divu šķīrējtiesnešu iecelšanas.

4. Ja šī panta 3. daļā norādītajos termiņos amatpersonas nav ieceltas, jebkura Līgumslēdzēja puse, ja nepastāv jebkāda cita vienošanās, var lūgt Starptautiskās Justīcijas tiesas priekšsēdētāju veikt nepieciešamās tiesnešu iecelšanas. Ja Starptautiskās Justīcijas tiesas priekšsēdētājs ir kādas Līgumslēdzējas puses pilsonis vai cita iemesla dēļ nevar izpildīt minētās funkcijas, tad nākošā augstākā ranga Starptautiskās Justīcijas tiesas loceklis, kurš nav nevienas Līgumslēdzējas puses pilsonis vai kuram nekas neliedz izpildīt minētās funkcijas, tiek uzaicināts veikt šādas nepieciešamās tiesnešu iecelšanas.

5. Šķīrējtiesa pasludina spriedumus ar balsu vairākumu. Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs un saistošs abām Līgumslēdzējām pusēm. Katra Līgumslēdzēja puse sedz tās ieceltā šķīrējtiesneša izmaksas un izmaksas par tiesisko pārstāvību šķīrējtiesas procedūrās. Priekšsēdētāja pakalpojumu izmaksas un citas kopējās izmaksas līdzīgās daļās sedz abas Līgumslēdzējas puses. Attiecībā uz citiem jautājumiem šķīrējtiesa nosaka savus procedurālos noteikumus.

13. pants
Citu noteikumu piemērošana

Ja kādas Līgumslēdzējas puses šobrīd pastāvošie vai nākamie likuma nosacījumi vai saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām starp Līgumslēdzējām pusēm papildus šim Līgumam ietver noteikumus, vai nu vispārējus vai specifiskus, kas nosaka otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem labvēlīgāku režīmu nekā šī Līguma nosacījumi, šādi noteikumi, tiktāl cik tie ir labvēlīgāki ieguldītājam, ir noteicoši pār šo Līgumu.

14. pants
Līguma piemērošana

Šis Līgums tiek piemērots ieguldījumiem, kas pastāv šī Līguma stāšanās spēkā laikā, kā arī tiem, kas tiks nodibināti vai iegūti nākotnē, bet netiek piemērots strīdiem saistībā ar ieguldījumiem, kas radušies pirms Līguma stāšanās spēkā.

15.pants
Vispārējie izņēmumi

1. Nekas šajā Līgumā netiek tulkots tā, lai ierobežotu Līgumslēdzējas puses veikt darbības, kuras nepieciešamas, lai aizsargātu tās vitālās drošības intereses kara vai bruņota konflikta, vai ārkārtas stāvokļa starptautiskajās attiecībās laikā.

2. Pieņemot, ka šāda rīcība netiek veikta neattaisnojamā vai nelikumīgā veidā, vai nerada slēptus starptautiskās tirdzniecības vai ieguldījumu ierobežojumus, nekās šajā Līgumā netiek tulkots tā, lai ierobežotu Līgumslēdzējas pusi ieviest un veikt pasākumus, ieskaitot vides aizsardzības pasākumus:

(a) nepieciešamus, lai uzturētu sabiedrisko kārtību;

(b) nepieciešamus, lai aizsargātu cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvību vai veselību.

3. Šī panta noteikumi neattiecas uz šī Līguma 6.pantu, 7.pantu un 8.panta 1(e) apakšdaļu.

16. pants
Stāšanās spēkā, darbības ilgums un izbeigšana

1. Līgumslēdzējas puses paziņo viena otrai, kad iekšējās procedūras, kas nepieciešamas, lai Līgums stātos spēkā, ir izpildītas. Līgums stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc pēdējā paziņojuma saņemšanas caur diplomātiskajiem kanāliem.

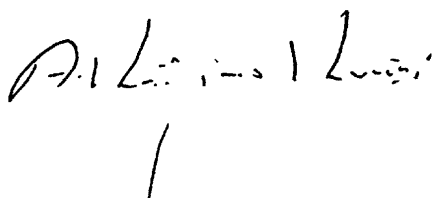
2. Šis Līgums paliek spēkā desmit gadus un pēc tam tā darbība pagarinās uz turpmākiem tādiem pašiem termiņiem, ja vien kāda no Līgumslēdzējām pusēm divpadsmit mēnešus pirms tam rakstiski nepaziņo otrai par nodomu izbeigt šo Līgumu.

3. Uz ieguldījumiem, kas veikti pirms šī Līguma izbeigšanās, 1. līdz 15. panta noteikumi turpina attiekties līdz šo ieguldījumu darbība tiek izbeigta.

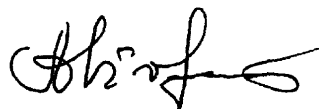
TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie valdību pārstāvji, ir parakstījuši šo Līgumu.

Parakstīts divos eksemplāros *Baku, 2007.gada 3. oktobrī*, latviešu, azerbaidžāņu un angļu valodā, teksti ir vienlīdz autentiski. Ja pastāv atšķirības interpretācijā, noteicošais ir teksts angļu valodā.

**LATVIJAS REPUBLIKAS
VALDĪBAS VĀRDĀ**

**AZERBAIDŽĀNAS REPUBLIKAS
VALDĪBAS VĀRDĀ**

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LETTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'AZERBAÏDJAN RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan (ci-après dénommés « les Parties contractantes »),

Désireux de renforcer leur coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux pays et maintenir des conditions justes et équitables pour les investissements des investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que la promotion et la protection des investissements, sur la base du présent Accord, stimulera les initiatives commerciales et industrielles,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissements » désigne les avoirs de toute nature établis ou acquis par un investisseur d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante, conformément aux lois et règlements de cette dernière et comprend notamment mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles et tous droits réels qui y sont liés tels qu'hypothèques, privilèges, nantissements, gages, baux, usufruits et droits similaires;

b) Les actions, parts sociales, obligations et autres formes de participation dans une société;

c) L'argent, les créances ou toute autre prestation en vertu de contrat ayant une valeur économique;

d) Les droits de propriété intellectuelle, tels que brevets, droits d'auteur, procédés techniques, marques de fabrique, plans industriels, noms commerciaux, savoir-faire et clientèle;

e) Les concessions conférées par la loi, par un acte administratif ou par contrat par une autorité compétente, y compris les concessions relatives à la prospection, à la mise en valeur, à l'extraction ou à l'exploitation de ressources naturelles;

Toute modification de la forme dans laquelle les avoirs sont investis ou réinvestis n'affecte en rien leur nature en tant qu'investissement, à la condition qu'une telle modification ne soit pas contraire à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué.

2. Le terme « revenus » désigne le produit des investissements et comprend notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, dividendes, intérêts, redevances, gains en capital et tout paiement en nature lié à un investissement.

Les revenus d'investissement jouissent du même traitement que celui accordé à l'investissement initial.

3. Le terme « investisseur » désigne toute personne physique ou morale qui réalise des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante;

a) En ce qui concerne la République de Lettonie :

i) L'expression « personne physique » désigne les citoyens de Lettonie ainsi que les personnes qui résident en permanence en Lettonie bien que n'étant pas citoyens de Lettonie ou de tout autre État mais qui peuvent avoir, en vertu de la législation de la République de Lettonie, un passeport de non-citoyen;

ii) L'expression « personne morale » désigne les sociétés, associations et établissements enregistrés ou constitués conformément aux lois et règlements de la République de Lettonie.

b) En ce qui concerne la République d'Azerbaïdjan :

i) L'expression « personne physique » désigne une personne qui possède la nationalité de la République d'Azerbaïdjan conformément à sa législation; ou

ii) L'expression « personne morale » désigne les sociétés, associations et établissements enregistrés ou constitués conformément aux lois et règlements de la République d'Azerbaïdjan.

4. Le terme « territoire » désigne :

a) En ce qui concerne la République de Lettonie, le territoire, les eaux intérieures et la mer territoriale de la République de Lettonie ainsi que l'espace aérien situé au-dessus et les zones maritimes situées au-delà de la mer territoriale, y compris le fond marin et le sous-sol sur lesquels la République de Lettonie exerce ses droits souverains ou sa juridiction pour ce qui est de l'exploration et de l'exploitation des ressources naturelles contenues dans ces zones, conformément à sa législation nationale en vigueur et au droit international.

b) En ce qui concerne la République azerbaïdjanaise, le territoire de la République azerbaïdjanaise, y compris le secteur correspondant de la mer Caspienne, sur lequel la République azerbaïdjanaise exerce ses droits souverains ou sa juridiction, conformément à sa législation nationale et au droit international.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage sur son territoire les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, crée les conditions favorables à ces investissements et les accepte conformément à ses lois et règlements.

2. Chaque Partie contractante accorde en tout temps aux investissements effectués sur son territoire par les investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement juste et équitable et leur assure une protection et une sécurité totales et constantes.

3. Aucune des Parties contractantes ne fait obstacle par des mesures déraisonnables, arbitraires ou discriminatoires à la gestion, au maintien, à l'utilisation, à la jouissance, à

l'acquisition ou à l'aliénation des investissements effectués sur son territoire par les investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3. Transparence

1. Chaque Partie contractante veille à publier ou à mettre à la disposition du public, sans délai, ses lois, règlements, procédures, décisions administratives et judiciaires d'application générale, ainsi que les accords internationaux, après leur entrée en vigueur, qui peuvent avoir une incidence sur les investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante sur son territoire.

2. Aucune disposition du présent Accord n'oblige une Partie contractante à fournir toute information confidentielle ou exclusive, ou à y donner accès, y compris dans le cas d'informations concernant des investisseurs ou investissements particuliers dont la divulgation empêcherait l'application de la loi, serait contraire à celles de ses lois protégeant la confidentialité, ou encore porterait préjudice aux intérêts commerciaux légitimes d'investisseurs donnés.

Article 4. Traitement des investissements

1. Les investissements effectués par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante, ou les revenus y afférents, se voient accorder un traitement qui n'est pas moins favorable que celui que la Partie contractante d'accueil accorde aux investissements et aux revenus de ses propres investisseurs ou des investisseurs de tout État tiers, la solution la plus favorable à l'investisseur étant retenue.

2. Les investisseurs d'une Partie contractante ne se voient pas accorder par l'autre Partie contractante, en ce qui concerne la gestion, le maintien, l'utilisation, la jouissance ou l'aliénation de leurs investissements un traitement moins favorable que celui que cette dernière accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout État tiers, la solution la plus favorable à l'investisseur étant retenue.

Article 5. Exceptions

Les dispositions du présent Accord ne sont pas interprétées comme obligeant l'une des Parties contractantes à étendre aux investisseurs de l'autre Partie contractante le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège découlant :

a) De sa participation actuelle ou future à une zone de libre-échange, une union douanière, un marché commun, une union monétaire ou à tout autre accord international donnant lieu à des unions ou des institutions similaires;

b) De tout accord ou arrangement international ayant trait totalement ou principalement à l'imposition, ou de toute législation nationale ayant trait à l'imposition, ou

c) De toute convention ou traité multilatéral ayant trait aux investissements auquel une des Parties contractantes est ou peut devenir partie.

Article 6. Expropriation

1. Les investissements d'investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante ne peuvent être expropriés, nationalisés ou assujettis à toute autre mesure, ayant un effet direct ou indirect, équivalent à l'expropriation ou à la nationalisation (ci-après dénommée « expropriation »), sauf à des fins d'intérêt public, sur une base non discriminatoire, dans le respect des formes régulières de la loi et moyennant une indemnisation rapide, adéquate et effective.

2. Cette indemnisation correspond à la juste valeur marchande de l'investissement exproprié au moment précédant immédiatement l'expropriation ou avant que la mesure d'expropriation ne soit devenue publique, la première de ces deux dates étant retenue.

3. La juste valeur marchande est exprimée en une monnaie librement convertible sur la base du taux de change en vigueur pour cette monnaie au moment visé au paragraphe 2 du présent article. L'indemnisation comprend également des intérêts au taux commercial établi sur la base de celui pratiqué sur le marché pour la monnaie en question à compter de la date de l'expropriation jusqu'à la date du paiement effectif.

4. L'investisseur dont les investissements sont expropriés a droit à un prompt examen de son cas par une autorité judiciaire ou une autre autorité compétente et indépendante de la Partie contractante d'accueil, ainsi qu'à l'évaluation de ses investissements, conformément aux principes énoncés dans le présent article.

Article 7. Compensation des pertes

1. Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante auraient subi des pertes du fait d'une guerre ou autre conflit armé, d'un état d'urgence national, d'une révolte, d'une insurrection ou d'une émeute sur le territoire de cette dernière Partie contractante se voient accorder par celle-ci, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la réparation ou autre forme de règlement, un traitement non moins favorable que celui que cette dernière Partie contractante accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout État tiers, la solution la plus favorable à l'investisseur étant retenue. Les paiements à ce titre sont effectivement réalisables, librement convertibles et immédiatement transférables.

2. Sans préjudice des dispositions du paragraphe 1 du présent article, un investisseur d'une Partie contractante qui, dans l'une quelconque des situations visées audit paragraphe, subit une perte sur le territoire de l'autre Partie contractante découlant :

a) De la réquisition de son investissement ou d'une partie de celui-ci par les forces armées ou les autorités de cette dernière, ou

b) De la destruction de son investissement ou d'une partie de celui-ci par les forces armées ou les autorités de cette dernière, quand la situation n'exigeait pas une telle destruction,

se voit accorder une restitution ou une compensation rapide, suffisante et effective.

Article 8. Libre transfert

1. Chaque Partie contractante assure, conformément à sa législation et à ses règlements, aux investisseurs de l'autre Partie contractante le libre transfert des paiements liés à un investissement, à l'entrée et à la sortie de son territoire. Ces transferts comprennent notamment, mais non exclusivement :

- a) Le montant du principal et les montants additionnels nécessaires pour maintenir, développer et accroître l'investissement;
- b) Les revenus;
- c) Le produit de la vente totale ou partielle ou de la liquidation d'un investissement;
- d) Les montants requis pour le paiement des dépenses résultant de l'exploitation de l'investissement, tels que le paiement de redevances et droits de licence ou autres dépenses similaires;
- e) La compensation due en application des articles 6 et 7;
- f) Les paiements au titre de commissions de direction;
- g) Les paiements découlant du règlement d'un différend;
- h) Les paiements au titre de contrats, y compris les accords de prêts;
- i) Les gains nets et autres rémunérations du personnel engagé à l'étranger pour les besoins d'un investissement.

2. Les transferts visés au paragraphe 1 du présent article sont effectués sans restriction ou retard, en monnaie librement convertible, au taux de change en vigueur applicable à la date du transfert dans la monnaie à transférer. Si le taux de change n'est pas disponible, le taux de change applicable doit correspondre au taux de change le plus récent pour la conversion des monnaies en droits de tirage spéciaux.

3. Nonobstant les paragraphes 1 et 2 du présent article, une Partie contractante peut différer un transfert par l'application équitable, non discriminatoire et de bonne foi de sa législation relative à :

- a) La faillite, l'insolvabilité ou la protection des droits des créanciers;
- b) L'émission, le commerce ou le traitement de titres, placements à termes, options ou dérivés;
- c) Aux infractions criminelles ou pénales;
- d) Aux rapports financiers ou comptes rendus de transferts, le cas échéant, pour aider les autorités policières ou les autorités de réglementation financière; ou
- e) L'assurance de la conformité aux ordonnances ou jugements dans des procédures judiciaires ou administratives.

Article 9. Subrogation

Si une Partie contractante ou son organisme désigné (garant) effectue un paiement au titre d'une garantie couvrant les risques non commerciaux d'un investissement dans le territoire de l'autre Partie contractante, la Partie contractante d'accueil reconnaît la cession qui a été faite au garant de tous droits et créances résultant d'un tel investissement

ainsi que la faculté du garant d'exercer ces droits et de faire valoir ces créances dans la même mesure que l'investisseur initial.

Article 10. Consultations

Les Parties contractantes conviennent de tenir des consultations sans délai, à la demande de l'une d'elles, afin de résoudre tout différend en rapport avec le présent Accord, ou d'examiner toute question relative à la mise en œuvre ou à l'application du présent Accord ou d'étudier toute autre question en découlant. Ces consultations se tiennent entre les autorités compétentes des Parties contractantes, en un lieu et à une date convenus entre les Parties contractantes par la voie diplomatique.

Article 11. Différends entre un investisseur et une Partie contractante

1. Tout différend entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante concernant un investissement dans le territoire de la dernière Partie contractante est, si possible, réglé à l'amiable.

2. Si le différend ne peut être réglé à l'amiable dans les trois mois à compter de la date de la demande de règlement à l'amiable, l'investisseur en cause peut soumettre le différend à l'arbitrage international. L'investisseur peut soumettre le différend comme suit :

a) Soit aux juridictions compétentes de la Partie contractante dans le territoire de laquelle l'investissement a été effectué;

b) Soit au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) établi en application de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965 (ci-après dénommé le « Centre »), pour autant que la Partie contractante en litige et la Partie contractante de l'investisseur soient parties de la Convention du CIRDI; ou

c) Soit à l'arbitrage accordé en vertu du Mécanisme supplémentaire du Centre, si une seule des Parties contractantes est signataire de la Convention du CIRDI;

d) Ou encore, à un tribunal arbitral spécial qui, à moins que les parties au différend n'en conviennent autrement, est établi conformément aux Règles de conciliation de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI).

Les Parties contractantes donnent leur consentement irrévocable en ce qui concerne le fait que tous les différends relatifs aux investissements sont soumis à la juridiction, au tribunal ou à d'autres procédures d'arbitrage.

3. Aucune Partie contractante, partie au différend, ne peut, à un stade quelconque de la procédure arbitrale ou de l'exécution d'une sentence arbitrale, exciper du fait que l'investisseur, qui est la partie adverse au différend, a touché une indemnisation couvrant tout ou partie de ses pertes en vue d'une assurance.

4. Cette sentence est sans appel et a force obligatoire pour les parties au différend; elle est exécutée conformément à la législation nationale.

Article 12. Différends entre les Parties contractantes

1. Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation et l'application du présent Accord sont réglés autant que possible par la voie diplomatique.

2. Si le différend ne peut être ainsi réglé dans un délai de six (6) mois suivant la date à laquelle lesdites négociations ont été demandées par l'une ou l'autre Partie contractante, il est porté devant un tribunal arbitral.

3. Ce tribunal arbitral est constitué comme suit dans chaque cas d'espèce. Dans les deux (2) mois suivant la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Ces deux membres choisissent alors un ressortissant d'un État tiers qui, après approbation des deux Parties contractantes, est nommé président du tribunal. Le Président est nommé dans un délai de quatre (4) mois à compter de la date de désignation des deux autres membres.

4. Si les nominations nécessaires ne sont pas faites dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence de tout autre arrangement, demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder aux nominations nécessaires. Si le Président de la Cour est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou s'il est empêché pour toute autre raison, la charge de procéder aux nominations nécessaires incombe au membre de la Cour qui suit immédiatement dans l'ordre hiérarchique et n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes.

5. Le tribunal arbitral statue à la majorité des voix. Les décisions du tribunal sont sans appel et ont force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais du membre qu'elle a désigné et de ses représentants à la procédure arbitrale. Les frais afférents au Président du tribunal et les autres frais sont répartis à parts égales entre les Parties contractantes. Pour le reste, le tribunal arbitral arrête son propre règlement intérieur.

Article 13. Application d'autres règles

Si les dispositions de la législation de l'une des Parties contractantes ou des obligations de droit international, qui existent actuellement ou qui pourront être établies par la suite entre les Parties contractantes outre le présent Accord, contiennent une règle, générale ou spécifique, octroyant aux investissements effectués par les investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord, lesdites dispositions l'emportent dans la mesure où elles sont plus favorables à l'investisseur.

Article 14. Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aussi aux investissements effectués avant son entrée en vigueur, ainsi qu'à ceux établis ou acquis par la suite, mais ne s'applique pas aux différends en matière d'investissements qui se sont élevés avant son entrée en vigueur.

Article 15. Exceptions générales

1. Aucune disposition du présent Accord n'est interprétée comme empêchant une Partie contractante de prendre toute mesure nécessaire pour la protection de ses intérêts vitaux en matière de sécurité en temps de guerre ou de conflit armé, ou de toute autre situation d'urgence dans les relations internationales.

2. À condition que ces mesures ne soient pas appliquées de manière constituant un moyen de discrimination arbitraire ou injustifiable par une Partie contractante, ou une forme déguisée de restriction au commerce international ou à l'investissement, aucune disposition du présent Accord n'est interprétée comme empêchant les Parties de prendre ou de conserver toute mesure, notamment d'ordre environnemental :

a) Nécessaire au maintien de l'ordre public;

b) Nécessaire pour protéger la vie ou la santé d'êtres humains, d'animaux ou de plantes.

3. Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas aux articles 6 et 7 ni au paragraphe 1(e) de l'article 8 du présent Accord.

Article 16. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Les Parties se notifient l'accomplissement des formalités internes prescrites pour l'entrée en vigueur du présent Accord. L'Accord entre en vigueur le trentième jour suivant la date de réception, par la voie diplomatique, de la dernière notification.

2. Le présent Accord est conclu pour une durée de dix (10) ans et il restera ensuite en vigueur dans les mêmes conditions jusqu'à ce que l'une des Parties contractantes notifie à l'autre par écrit, avec un préavis de douze (12) mois, son intention de le dénoncer.

3. S'agissant d'un investissement effectué avant la date de dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles 1 à 15 resteront en vigueur jusqu'à la fin de la réalisation de cet investissement.

En foi de quoi, les représentants soussignés, à ce dûment habilités, ont signé le présent Accord.

Fait à Bakou, le 3 octobre 2005, en deux exemplaires originaux, en langues lettone, azerbaïdjanaise et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Lettonie :

ARTURS KRIŠJĀNIS KARIŅŠ
Ministre des affaires économiques

Pour le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan :

FARHAD ALIYEV
Ministre du développement économique